

Μηλιώτισσα

Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ • Αρ. Φύλλου 13 • ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2005 • Αθηνάς 41 - ΑΘΗΝΑ - Τ.Κ. 10554 - ΤΗΛ. 210 3217146

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΝΟ ΚΑΙ ΧΡΗΣΤΟ ΓΕΡΜΑΝΟ • ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ Κ. ΛΕΝΤΖΟΣ

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ 2005

και πάντα τέτοια

Περάσανε κιόλας δύο χρόνια, δύο ακόμη χρόνια. Δυο χρόνια τόσο σημαντικά και τόσο ασήμαντα όπως όλα τα χρόνια. ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ λοιπόν από βάθος καρδίας και ΕΥΤΥΧΕΣ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ 2005. Κάνοντας έναν μικρό απολογισμό για τα δύο χρόνια που πέρασαν θα δούμε ότι ο Σύλλογός μας έκανε αρκετά πράγματα και αυτή τη διετία. Προσπάθησε να βρει μηχανισμούς και διαύλους να

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

βρεθούμε να επικοινωνήσουμε. Όμως αυτά τα δύο χρόνια τα πράγματα ήταν λίγο άνισα και δύσκολα για το χωριό μας. Πολλοί θάνατοι, αρρώστιες, ερήμωσε το χωριό μας, όλα στην έντασή τους. Παρ' όλα ταύτα εμείς, προσπαθήσαμε να ρθούμε κοντά, να βρεθούμε. Εδώ τώρα υποχρεωνόμαστε να πούμε πολλά για πράγματα

που έγιναν, όμως θ' αντιπαρέθουμε αυτή την παγία τακτική των απολογισμών και θα σας πούμε δύο πράγματα μονάχα, για την δημιουργία του Ξενώνα στο χωριό μας που ήδη τέθηκε σε λειτουργία και την ανέγερση ενός συγκροτήματος στην Ρούσια για πολλαπλή χρήση από τους συγχωριανούς μας. Δύο έργα σημαντικά που θα

δώσουν ζωή στο χωριό μας στις δύσκολες αυτές δημογραφικές καταστάσεις. Αυτά τα έργα δεν γίνονται κάθε μέρα αλλά οι συγκυρίες και οι προσπάθεια ήταν τέτοιες που ευνόησαν αυτή την προοπτική, σε άλλες σελίδες αναλύουμε πιο πολύ αυτά τα δύο σημαντικά πράγματα έργα. Στις 20 Μαρτίου που μας έρχεται ο

Σύλλογός μας έχει αρχαιρεσίες για την ανάδειξη καινούργιου Διοικητικού Συμβουλίου, ελπίζουμε και περιμένουμε την ανταπόκρισή σας για να συνεχιστεί αυτή η μεγάλη προσπάθεια τόσων χρόνων. Καινούργια πρόσωπα, νέοι άνθρωποι να οδηγήσουν αυτό το πλοίο μπροστά για να υπάρχουμε. Με τις καλύτερες ευχές μας για τον καινούργιο χρόνο το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας.

«Νοσταλγία»

Είναι η πρώτη φορά που μου δίνεται η ευκαιρία να γράψω στην εφημερίδα μας και με την ευκαιρία θέλω να ευχαριστήσω όλους όσους συμβάλουν στο να τυπώνεται και να κυκλοφορεί αυτό το έντυπο που είναι το μοναδικό μέσο επικοινωνίας μεταξύ μας, και η μοναδική πηγή άντλησης αναμνήσεων για όλους όσους γεννηθήκαμε σ' αυτό το μικρό πλην σπουδαίο χωριό.

Δεν υπάρχει συγκεκριμένη αφορμή που με ανάγκασε να γράψω τούτες τις γραμμές παρά μόνο η σκέψη που καμιά φορά πισωγυρίζει στα παιδικά χρόνια και η νοσταλγία που είμαι σήμερος όλοι μας κάποιες φορές νιώθουμε για τα χρόνια που ζήσαμε εκεί. Για τα χρόνια που πέρασαν, που δεν θα ξανάρθουν ποτέ, για τα χρόνια που κουβαλάμε ζωντανά μέσα μας. Αυτά τα χρόνια μας κρατάνε ζωντανούς και δίνουν νόημα στη ζωή μας τώρα πα σε τούτη την αφιλόξενη γη που μένουμε και νομίζουμε πως ζούμε.

Είμαι σήμερος πως ο καθένας μας θα άλλαξε 10 χρόνια στην Αθήνα με ένα από κείνα τα χρόνια. Δεν γίνεται όμως. Δυστυχώς. Και έτσι αρκούμαστε στο να αναμοχλεύουμε το παρελθόν. Να προσπαθούμε να ξαναφορέσουμε με τη σκέψη μας τα λαοτιχένια πεδία του Φλοκιώπη του Σφυρή και του Σπυρακόγιανην να φορέσουμε τα κοντά παντελόνια και να βγούμε στο χωματένιο δρόμο με τη σιδερόβεργα και το στεφάνι. Είναι καλοκαίρι βλέπεις και περιμένουμε το θέρο. Θα 'ρθει η Πατόζα του Φανού να αλω-

νίσει τα γεννήματα και μεις θα περιμένουμε το Σοφούλη με το τρακτέρι να κρεμαστούμε στη ρεμούκλα να μας πάει καβαλέντζα.

Είναι και τοπίζια. Πολλά τοπίζια. Αα! Τι βλέπω; Να και ο Γιώργης του Φωτή του Τζόλα με ένα στεφάνι από τυροβάρελο για τιμόνι και ένα ξύλο χωμένο στη ζώνη του παντελονικού για ταχύπτητες αλωνίζει το χωριό πάνω κάτω στα Λεντζέικα.

Από την αγορά μέχρι του Βορρού. Ήθελα να ξερά πού τη βρίσκει την όρεξη ούλο το γίγαμα. Στεφάνια τώρα και ξύλα για ταχύπτητες! Αηδίες. Να δεις αυτοκίνητο που έφτιαξε σεγώ με τον Αντρέα τον Κακούρη από γουρουνίτσες θα πάθεις. Τύφλα να 'χουν τα αγοραστά. Τώρα εσείς θα λέτε ότι δεν είχαμε παιχνίδια να παιζούμε και φτάχναμε αυτοκίνητα από γουρουνίτσες έτσι; Λάθος. Α ρε παιχνίδια! Κλυτίκια, καρύδια, σιομάδες, καλάγερα, τριώπητα και μπόκαλα! Τι νομίζατε έτσι τη βγάλαμε; Για να μην αναφερθώ στα πιο σκληρά. Όπως Δηλωτή και Κοιντάνια. Κλεισμένοι στο σπίτι του μπαρμπα Σωτήρη του Δουλή στην Περαρούγα γιω και ο Μήμης του Πάκη και ο Ντάβουνας ο Αντρέας του Κακούρη και ο Συγχωρεμένος ο Χρήστος ο Νίκος ο Αθανασόπουλος (παπα-Νίκος) και ο Μπουλής και ο Νιφίτσας (Χρήστος Βουτσιώπης) και τόσοι άλλοι. Τι κι αν το χωριό μας είναι ορεινό και μακριά από θάλασσα. Θέλαμε ψάρεμα; Καβούρια στην Αύρα. Θέλαμε μπάνιο; Σπήν κολυμπήθρα στην Αύρα. Και σκεφτήτε ότι μιλών τόση

ώρα μόνο για το καλοκαίρι. Τις άλλες εποχές και ειδικά το χειμώνα μαζί με άνοιξη και φθινόπωρο είχαμε σχολείο.

Είπα σχολείο και θυμήθηκα πως τώρα πια δεν υπάρχει σχολείο. Πηγαίνω στο χωριό και το βλέπω από μακριά. Στέκομαι εδώ πάνω στο δρόμο στη γωνία του Αντώνη του Πάκη και κοιτάω το προαύλιο, τους τοίχους τις αίθουσες, τα παράθυρα. Δεν έχω κουράγιο να πάω κοντά. Κλείνω τα μάτια και βλέπω το προαύλιο γεμάτο παιδιά. Ακούω τις φωνές τους τα γέλια, τα κλάματα. Βλέπω τη σημαία ψηλά στο κοντάρι και κάτω τα παιδιά μαζεμένα πρωί να κάνουν προσευχή και να ψέλλουν «Συ που κάσμους κυβερνάς».

Τα ίδια παιδιά παιρνούν από μπροστά μου ανά τριάδες. Μπροστά τ' αγόρια και πίσω τα κορίτσια. Μα καλά δεν έχουν μάθημα; Τί; Εκδρομή; Πού; Στις πεύκες του Γερμανού.

Α ρε τυχεράκτης! Το γλυτώσατε το μάθημα, γι' αυτό τραγουδάτε «Ήταν ένα μικρό καράβι» έτσι;

Νιώθω έναν κόμπο να με πνίγει στο λαιμό θέλω να κλάψω Ανοίγω τα μάτια και χωρίς να κοιτάξω πάλι κατά το σχολείο γυρίζω να φύγω. Δεν υπάρχουν παιδιά. Δεν υπάρχουν καν άνθρωποι. Όχι μόνο στο δρόμο αλλά και στα σπίτια, στα μπαλκόνια. Δεν υπάρχουν παππούδες ούτε γιαγιάδες. Όποιος έχει στη διάθεσή του την κασσέτα του χωριού που βιντεοοκοπήθηκε το '87 ή '88 δεν θυμάμαι ακριβώς και ρίζει μια ματά θα καταλάβει τι εννοώ, όταν θα δει πόσος κόσμος υπήρχε

και χάθηκε. Το χωριό μας ασφαλοστρώθηκε, περπατάω στην άσφαλτο και σκέφτομαι πως τώρα που έχουμε άσφαλτο δεν υπάρχουν πόδια να την πατήσουν.

Ας ήταν να είχαμε όλους όσους χάσαμε κι ας μην είχαμε άσφαλτο. Ας ήταν χώμα να περπατάμε όλοι πάνω σ' αυτό. Να το μπρίζουμε με την πρώτη βροχή και να νιώθουμε πως ζούμε «ΖΟΥΜΕ» το καταλαβαίνετε;

Γιατί εδώ στην ΑΘΗΝΑ δεν ζούμε. Νομίζουμε πως ζούμε. Απλά υπάρχουμε.

Το να γυρίσουμε πάλι στο χωριό είναι δύσκολο. Τουλάχιστον εμείς που έχουμε φύγει. Το να προσπαθήσουμε όμως να πείσουμε όλους μπορούν και ειδικά νέα παιδιά να μείνουν στο χωριό είναι εύκολο. Τώρα θα μου πείτε πού να βρεθούν τα νέα παιδιά στο χωριό. Αυτό αναρωτιέμαι και γω.

Ευτυχώς υπάρχουν τέσσερις πέντε οικογένειες ακόμα με μικρά παιδιά. Μακάρι να μη μας ακολουθήσουν. Γιατί αν και αυτοί φύγουν τότε η μόνη λύση που έχουμε είναι να δείξουμε το δρόμο για το χωριό στα παιδιά μας. Εμείς, εδώ στην Αθήνα να τα μάθουμε να πηγαίνουν έστω μια φορά το χρόνο. Στο πανηγύρι. Έτσι θα έχουμε ελπίδα να βλέπουμε μαζεμένο κόσμο στο χωριό. Τουλάχιστον να θυμάμαστε πως ήταν το χωριό μας κάποτε. Με κόσμο. Με την ευκαιρία να ευχαριστήσω την εφημερίδα μας γιατί δέχτηκε να φιλοξενήσει αυτές τις λίγες γραμμές.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΑΣΤ. ΛΕΝΤΖΟΣ

Το χωριό μας στο περιοδικό

Διασχίζουμε τον στενό δρόμο του χωριού και κατευθυνόμαστε προς Μηλιές. Κινούμαστε ήδη παράλληλα με την κοίτη του Ενιπέα, που στο σημείο αυτό σχηματίζει ρεματιά αθέατη σχεδόν απ' τα πυκνά πλατάνια. Ενάμιση χιλιόμετρο μετά διακίνεται στην αντικρινή όχθη ένα σημείο αντικρινής κτήριο. Είναι ο παλιός νερόμυλος του Ψαρού, που έχει αναστηλωθεί και διατηρεί τις μεγάλες μυλόπετρες

καθώς και τη βαρειά πέτρινη τοιχοποιία του. Ίσως με τις κατάλληλες μετατροπές θα μπορούσε να στεγάσει έναν πρωτότυπο ξενώνα σε φυσικό περιβάλλον παραδεισένιο, με μόνιμο ήχο τη ροή του ποταμού.

Μετά από λίγο συναντάμε την κοίτη του Ενιπέα, που διασχίζει κάθετα το δρόμο. Η εποχή αυτή με το λιγοστό νερό η διέλευση της στενής κοίτης είναι εύκολη, προφανώς όμως δεν θα

ισχύει το ίδιο κατά τη διάρκεια των χειμερινών ή πρώτων ανοιξιάτικων μηνών. Ένα μικρό τεχνικό έργο στο σημείο αυτό θεωρείται επείγον και απαραίτητο. Όπως απαραίτητη είναι η ασφαλοστρώση του ανηφορικού χωματόδρομου των 800 περίπου μέτρων, που μεσολαβεί ως το ασφαλτινό οδικό δίκτυο έξω απ' τις Μηλιές. Σ' ένα σημείο της διαδρομής υπάρχει μια εκκλησούλα, που χρησιμοποιήθηκε από τον Κολοκοτρώνη ως σημείο διανυκτέρευσης, σύμφωνα με τη σχετική επιγραφή. Κάποτε η αρχιτεκτονική της πετρόχτιστης εκκλησούλας θα πρέπει να ήταν ενδιαφέρουσα, οι μεταγενέστερες όμως επεμβάσεις έχουν εξαφανίσει την παραδοσιακή της ταυτότητα.

7 χιλιόμετρα μετά το αγρόκτημα συναντάμε τις Μηλιές. Είναι αρκετά μεγάλο και ζωντανό χωριό με 100 περίπου μόνιμους κατοίκους, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι ηλικιωμένοι. Τα σπίτια είναι κυρίως σύγχρονα, διατηρούνται όμως και αρκετά παλιά, κάποια απ' τα οποία είναι πολύ γραφικά αλλά ακατοίκητα. Μέσα και γύρω από τον οικισμό όμως υπάρχουν πολλές κερασιές, καρυδιές, μηλιές, συκιές, αμπελάκια και ελαιώνες. Μετά τη φωτιά του 1998 μεγάλες εκτάσεις έχουν καλυφθεί από κουμαριές.

Δύο χιλιόμετρα από το κέντρο του χωριού συναντάμε στα δεξιά μας γήπεδο μπάσκετ και αμέσως μετά έναν καλό χωματόδρομο (χωρίς όμως σήμανση), που μετά από δύο χιλιόμετρα καταλήγει στον «Δούκα».

ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΤΗΣ ΦΟΛΟΗΣ

ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ ΤΗΣ ΦΟΛΟΗΣ εξαίτιας του φυσικού κάλλους και της πυκνότητάς του, ενέπνευσε στους αρχαίους πολλούς μύθους και θρύλους. Έτσι λοιπόν η Φολόη αναφέρεται ως η αγαπημένη κατοικία του θεού Πάνα και της Αρτέμιδας, που αισθάνονταν ευχαρίστηση να ζουν με τα ελάφια και τους κάπτρους, που εκείνη την εποχή αφθονούσαν στην περιοχή. Στη Φολόη εξαλλού ζούσε και η Νεφέλη, θεά της βροχής και των νεφών και μητέρα των Κενταύρων, ενώ προστάτιδες του δάσους ήταν οι μυθικές νύμφες Δρυάδες και Αμαδρυάδες. Η αρχική όμως ονομασία του οροπεδίου δεν ήταν Φολόη αλλά «Ακρώρεια» και ήταν περιοχή που ανήκε στην αρχαία Ήλιδα. Ακρώρεια σήμαινε το όριο, το άκρο, εκεί που τελείωνε η Ήλιδα και άρχιζε η Αρκαδία, με φυσικό μεταξύ του όριο την κοίτη του Ερύμανθου, που και σήμερα χωρίζει τους δύο νομούς.

«Εδώ είμαι εγώ»

Σε προηγούμενο φύλλο της Μηλιώτισσας είχα γράψει ένα μικρό αφιέρωμα για την μακαρίτισσα τη θεια Βασίλω τη Ντούμαινα. Φωτογραφία της στο κείμενο δεν είχα βάλει, (αν και προσπάθησα να βρω), τελικά πριν λίγο καιρό μου έφερε μία η κόρη της Αντωνία και με την ευκαιρία αυτή, της φωτογραφίας, θα σας πω και μια ιστορία, που πολλοί συγχωριανοί μας μου είπαν.

Μια ιστορία που αναδεικνύει τη δύναμη και το μεγαλείο της ψυχής της γυναικός, της θειας Βασίλως. Στην περίοδο του εμφυλίου το 1949, λίγο πριν το τέλος του, είχε συλλάβει το απόστασμα του στρατού εδώ στού Κατινοτόπι, τον καθηγητή του γυμνασίου του Δούκα, Μηλιών. Ένας κατά κοινή ομολογία των μαθητών του από το χωριό μας εκείνη την εποχή στο γυμνάσιο του Δούκα, καλός παιδαγωγός και σπουδαίος άνθρωπος, που έτσι νόμιζε κατά τη δική του κρίση πως θα άλλαζε ο κόσμος προς το καλύτερο.

Ο καθηγητής ήταν τραυματισμένος βαριά στο πόδι του και με δυσκολία

περπατούσε, κάποιος τον είδε λοιπόν στού Κατινοτόπι, τον κατέδωσε στο στρατό και τον συνέλαβαν και τον έφεραν στην πλατεία του χωριού μας, ρέκεντυτο, νηστικό και διψασμένο, και τον ακούμπησαν εκεί στο πεζούλι των Χαρλαμπαίων. Άλλοι τον έβρυζαν, άλλοι τον έφτυναν, άλλοι κοιτούσαν σιωπηλοί. Έφαχνε για ώρα με το δεξί του χέρι στην τσέπη του κι έβγαλε δυο τρία σπιριά σταδιού και μια ελιά ξερή, θέλοντας να νικήσει έτσι την πείνα του.

Μέσα σ' αυτό το σκηνικό η θεια Βασίλω κρατώντας στα χέρια της ένα ποτήρι κόκκινο κρασί κι ένα κομμάτι μπομπότα, κατέβηκε με αργό και σταθερό βήμα τα σκαλοπάτια του σπιτιού της και ως κορυφαία ενός πανάρχαιου χορού κατευθύνθηκε στον αιχμάλωτο. Απλωσε το χέρι της με το ποτήρι το κρασί και ο αρχηγός του αποστάσματος, λογαχός στα βαθμό, μπήκε μπροστά της για να την εμποδίσει, αυτή αγέρωχη με σταθερή φωνή τον μέριασε με τα' αριστερό της χέρι και του είπε:

- Μέρια, εδώ είμαι εγώ, είναι ο

καθηγητής του παιδιού μου, και του έδωσε το κρασί και την μπομπότα. Ο καθηγητής πήρε στα χέρια του το κρασί και το ήπιε μονορούφι και όπως συνηθίζει το κεφάλι μας την κίνηση των πουλιών σαν πίνουμε νερό, την κοίταξε ίσια στα μάτια. Η θεια Βασίλω η Ντούμαινα έφυγε όπως ήρθε κρατώντας το άδειο ποτήρι στο χέρι της και ανέβηκε τα σκαλιά του σπιτιού της. Έκανε το σωστό, το δίκαιο, ως πανάρχαιη κληρονομιά που κατείχε η ίδια και η παράδοση κι ο πολιτισμός της την είχαν διδάξει. «Ο σεβασμός του αιχμάλωτου, ο σεβασμός του νικημένου, ο σεβασμός του ικέτη». Η θεια Βασίλω θα έκανε το ίδιο σε κάθε αιχμάλωτο, σε κάθε νικημένο της όποιας πλευράς, γιατί αυτό την έμαθε η σπουδαία ελληνική της παιδεία και παράδοση.

Και το δεύτερο σημαντικό πράγμα είναι η αναγνώριση και η ευγνωμοσύνη του δασκάλου, των γραμμάτων και της παιδείας. «Είναι ο καθηγητής του παιδιού μου», σπουδαία κουβέντα, μεγάλη ψυχή, από μία σπουδαία και μεγάλη γυναίκα. Ο

Η θεια Βασίλω η Ντούμαινα.

καθηγητής δεν ξαναήπιε κρασί ποτέ, μετά από λίγες μέρες εκτελέστηκε.

Δ.Κ. ΛΕΝΤΖΟΣ

«ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ»

Το Δάσος της Φολόης συγκαταλέγεται ανάμεσα στα αρχαιότερα υπο-μεσογειακά δρυοδάση που επιβιώνουν μέχρι σήμερα. Η ύπαρξη του μας είναι ήδη γνωστή από τη μυθολογία, όπου αναφέρεται ως πυκνό και σκοτεινό δάσος, που κατοικείτο από κενταύρους. Η πρώτη αναφορά ιστορικού γεγονότος για το δάσος είναι η μάχη ανάμεσα στον τγέτη των Γότθων Αλάρικο και τον βυζαντινό στρατηγό Στηλίχωνα, το 397 μ.Χ. Κυρίαρχο είδος είναι η Πλατύφυλλη Δρυς (*Quercus frainetto*), δέντρο υψηλόμετρου που φτάνει ή και έπειρνάει τα 20 μέτρα. Τοπικά παραπτέραιται επίσης η Αριά (*Quercus ilex*) και η Χνοώδης Δρυς (*Quercus pubescens*).

Η συνολική έκταση του δάσους ανέρχεται στα 52.427 στρέμματα, από τα οποία τα 33.000 περίπου ανήκουν στα διοικητικά όρια του Δήμου Φολόης, ενώ τα υπόλοιπα στους Δήμους Πηνείας, Ωλένης, Λαμπείας και Λασιώνος. Το κλίμα που επικρατεί στην περιοχή είναι Μεσογειακού τύπου, με ήπιους υγρούς χειμώνες και θερμά καλοκαίρια. Σύμφωνα με αδημοσίευτα στοιχεία του Μετεωρολογικού Σταθμού Ανδρίτσαινας η επήσια βροχόπτωση ξεπερνάει τα 1000 mm, ενώ σύμφωνα με στοιχεία του Μετεωρολογικού Σταθμού Πύργου της περιόδου 1960-1992 το μέσο επήσιο ύψος βροχό-

πτως είναι 860 mm. Τα όρια του δρυόδασους είναι πολύ χαρακτηριστικά στο Δήμο Φολόης, αφού το δάσος, καταλαμβάνει το βάρειο τμήμα του. Έχει κανείς την εντύπωση, ότι στο μακρινό παρελθόν χάραξε η φύση μια τεράστια γραμμή από τα δυτικά προς τα ανατολικά, που χώρισε την ευρύτερη περιοχή σε δύο, απόλυτα ευδιάκριτα, οροπέδια. Στο νότιο τμήμα του Δήμου εκτείνεται το Λαλιώτικο οροπέδιο με τους οικισμούς Λάλας, Μηλιές, Δούκας, Αχλαδίνη και Νεμούτα. Είναι μια επίπεδη σχεδόν έκταση με μέσο υψόμετρο 600 μέτρων, ποικίλες καλλιέργειες, βοσκοτόπια και πολλά οπωροφόρα δέντρα. Στο βάρειο τμήμα δεσπόζει με τη συμπαγή βαθυπράσινη έκτασή του το οροπέδιο της Φολόης. Εδώ το μέσο υψόμετρο είναι 750 μέτρα και υπάρχουν μικρά μόνον τμήματα με καλλιέργειες και βοσκοτόπια ανάμεσα στο απέραντο δρυοδάσος.

Με αφετηρία τον Λάλα διασχίζουμε το οροπέδιο με κατεύθυνση ΒΑ. 7 περίπου χλιόμετρα μετά, το τοπίο μεταβάλλεται. Καθώς ανηφορίζουμε τις πρώτες στροφές, οι καλλιέργημένες εκτάσεις τελεώνουν, αρχίζει το δρυοδάσος της Φολόης.

Ελληνικό Πανόραμα
ΤΕΥΧΟΣ 42 2004 ΟΡΕΙΝΗ ΗΛΕΙΑ/
Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΤΗΣ ΦΟΛΟΗΣ

Στις όχθες του Ενιππέα ο παλιός νερόμυλος έχει θαυμάσια αναστηλωθεί και με το συνολικό φυσικό περιβάλλον θα μπορούσε ν' αποτελέσει ένα όμορφο ξενώνα.

ΕΞΕΧΟΥΣΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ Π. ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Οχρήστος Γερμανός γεννήθηκε στο χωριό μας στο τέλος της κατοχής το 1944. Είναι το δεύτερο παιδί του Πάνου Γερμανού από τον δεύτερο γάμο του με την Δήμητρα Τσαπάρα, και το όγδοο κατά σειρά από τα δέκα παιδιά που έκανε ο μακαρίτης ο Πάνος Γερμανός και από τους δύο του γάμους. Ο Χρήστος μεγάλωσε στα δύσκολα μεταπολεμικά χρόνια στο χωριό μας και εκεί τελείωσε και το Δημοτικό σχολείο. Χρόνια μεγάλων στερήσεων και μεγάλης φτώχειας και ανέχειας. Κι ο μακαρίτης ο Πάνος Γερμανός πώς να χορτάσει τόσα παιδιά και πώς να απαλύνει και την βαθειά πληγή από το χαμό του παιδιού του, του Γιώργου στον εμφύλιο το 1949. Δύσκολα χρόνια, όμως έφτιαχνες στο νου σου όνειρα και χαραμάδες μικρές να δεις μακρύτερα και να ελπίσεις πράγματα και να πιστέψεις πως όλα θα πάνε καλά. Ο Χρήστος μπορεί να μεγάλωσε σε τούτες τις συνθήκες, αλλά πήρε αρκετά δυνατά πράγματα από τον πατέρα του, την αγάπη για την εργασία, την μεθοδικότητα, την κοινωνικότητα, το χιούμορ και την υπομονή και ελπίδα και από την μητέρα του την φιλοτιμία, την καθαρότητα, την ευγένεια και μια αρχοντιά, που σήγουρα οι γυναίκες απ' τον Δούκα είχαν κληρονομήσει από τον πολιτισμό και την παράδοση του χωριού τους, γιατί η θεια η Δήμητρα ήταν από το διπλανό μας χωριό του Δούκα.

Ο Χρήστος Γερμανός τέλειωσε το Δημοτικό σχολείο στο χωριό μας αφού πήγε και δυο χρόνια στον Πύργο στην Τρίτη και την Τετάρτη τάξη, στην θεια του την Άννα την Κασκαντίρη. Όταν τελείωσε το Δημοτικό πήγε ένα χρόνο στην πρώτη τάξη του Γυμνασίου στο Γυμνάσιο του Δούκα και μετά έφυγε για την Αθήνα.

Έτσι ο Χρήστος ήρθε στην Αθήνα και μπήκε από νωρίς στα βαθειά. Δουλειά πολύ δουλειά την ημέρα και το βράδυ σχολείο. Αν ρωτήσετε ανθρώπους με αυτή την σχέση στη ζωή τους, την ημέρα δουλειά το βράδυ σχολείο, θα δείτε στα μάτια τους βαθειά μια κόκκινη γραμμή που τους όρισε δυνατά και απόλυτα για όλη τους τη ζωή, μια σχέση δύσκολη και απάνθρωπη για τα μικρά παιδιά, γιατί οι συνθήκες εργασίας των μικρών εργαζομένων ήταν άθλιες,

αλλά αφού έτσι έλεγαν όλοι τότε, καλύτερες από τις συνθήκες του χωριού. Ο Χρήστος μεγάλωνε, ήταν καλός στη δουλειά του και καλός στα γράμματα, όσο μπορούσε στο λίγο χρόνο που του έμενε από τη σκληρή δουλειά. Στη δουλειά του ήταν πάντα πολύ καλός και αγαπητός σε όλους, για την απόδοσή του και την συμπεριφορά του. Μεγάλωνε και ομόρφαινε στα σώμα και στην ψυχή, κι όταν πήγε μετά στρατιώτης, έγινε έφεδρος ανθυπολοχαγός. Έτσι τον θυμάμαι πια εγώ στο χωριό μας με την στολή του έφεδρου ανθυπολοχαγού, τότε έτσι λένε έκαψε πολλές καρδιές ο Χρήστος. Έτσι λένε και έτσι θα ήτανε. Όταν τέλειωσε την θητεία του ξαναγύρισε στην Αθήνα και έκανε διάφορες δουλειές ανοιχτές κατάστημα ξηρών καρπών και ποτών στην πλατεία Βάθης μαζί με την αδελφή του την Ερμιόνη και ταυτοχρόνως εργαζόταν και στην εταιρία LARIO που εδραστηριοποιείτο στις ζυγαριές. Όταν παντρεύτηκε η αδελφή του η Ερμιόνη τον Σταύρο τον Μάρρα από την Νεμούτα, πήρε αυτή το κατάστημα και ο Χρήστος τότε ξενητεύτηκε στην Αφρική το 1969 και συγκεκριμένα στο Κονγκό. Φεύγανε σαν πουλιά τότε οι άνθρωποι, άλλοι στην Γερμανία, άλλοι στην Αμερική και στον Καναδά και άλλοι στην Αυστραλία και την Αφρική, όπου γης και πατρίς, όσο μπορούσε να γίνει πατρίς. Για μία ευκαιρία ακόμη με την ελπίδα ότι δε μπορεί, θα αλλάξει κάτι και στη δική τους ζωή. Δεν ξέρω τι άλλαξε και αν άλλαξε κάτι στο ξένο τόπο, όλοι σωπούν όταν τους ρωτάς. Άλλοι μείνανε, άλλοι γύρισαν, ο Χρήστος ευτυχώς ξαναγύρισε μετά από τις φυλετικές εκρήξεις και την επανάσταση στο Κονγκό, ξαναγύρισε στην πατρίδα.

Τότε επέστρεψε πάλι στους Ηρούς καρπούς και εργαζόταν ταυτόχρονα και σε βενζινάδικο. Την εποχή εκείνη η πολιτεία τους παραχώρησε μια άδεια φορτηγού Δημοσίας χρήσεως ως ελάχιστη αποζημίωση των καταστροφών που υπέστησαν στο Κονγκό από τους εξεγερμένους τότε ιθαγενείς εκεί και την βίαια επιστροφή των Ελλήνων στην μητέρα πατρίδα. Το 1976 παντρεύτηκε την Χριστίνα την Μάρρα από το Αιγάλεω, θυγατέρα της κας Γεωργίας Τσαπάρα από το

Χρήστος Π. Γερμανός

σίας και της αχαριστίας που ζούμε. Ο Χρήστος παρά την ένταση και τους ρυθμούς της δουλειάς, γιατί η δουλειά αναπτύσσετο με πολύ γρήγορους ρυθμούς, έβρισκε πάντα λίγο χρόνο να ασχολείται με το χωριό και τον Σύλλογο. Από το 1989 μάλιστα μέχρι το 1991 ασχολήθηκε και πιο ενεργά ακόμη διατελέσας και πρόεδρος του Συλλόγου μας με σημαντικό έργο τότε. Σ' αυτό το Διοικητικό Συμβούλιο έτυχε να συμμετάσχω κι εγώ. Να θυμήθω μονάχα τις πολλές εκδηλώσεις του Συλλόγου μας, εκδρομές αλλά και μεγάλα έργα στο χωριό, όπως η διαμόρφωση του έργου στη Ρούσια για το κοιμητήριο τότε, έργο που αργότερα βρήκε άλλη χρήση μετά την άρνηση τότε του χωριού να μεταφέρει το κοιμητήριο. Το 1994 εγώ έφυγα από τις επιχειρήσεις των αδελφών Γερμανού και ασχολήθηκε με δικά μου πράγματα, τότε βρήκα στο δρόμο μου όλα όσα μου έμαθε ο Χρήστος, ένα ένα στη σειρά για τούτο τον ευχαριστώ. Την περίοδο εκείνη ο Χρήστος πέρασε μια μεγάλη περιπέτεια με την υγεία του, το πάλαιψε και βρήκε νικητής, και είναι πάλι δίπλα μας δυνατός. Τα τελευταία χρόνια ο Χρήστος έγινε ακόμη πιο απόλυτος, ακόμη πιο ήπιος και ωριμότερος από κάθε άλλη φορά, πηγαίνοντας κόντρα στην άποψη ότι οι άνθρωποι χαλάνε με τα χρήματα και με την δόξα γιατί ο Χρήστος και τα αδέλφια του τα απέκτησαν και τα δύο στο μεγάλο τους βαθμό αλλά άντεξε, δεν αλλοτριώθηκε, δεν σκούριασε, κράτησε τους ίδιους φίλους, τις ίδιες συνήθειες τα ίδια ενδιαφέροντα, πράγμα πολύ δύσκολο αναλογιζόμενος τι διάολο συμβαίνει κάθε μέρα γύρω μας. Φτιάχνει με τα αδέλφια του το σπίτι στο χωριό, ένα ωραίο σπίτι που ομορφαίνει το χωριό μας και έτσι επισκέπτεται συνέχεια πια το χωριό μας. Ο Χρήστος ο Γερμανός ας μη το θέλει πρέπει όμως να το γνωρίζει ο κόσμος μαζί με τα αδέλφια του είναι οι μεγαλύτεροι ευεργέτες του χωριού μας και του Συλλόγου, βοηθώντας ποικιλοτρόπως τους επιχειρήσεών του. Όλες μα όλες τις φορές ο Χρήστος δικαιώθηκε, ας του το χρωστάνε οι ευεργετηθέντες έτσι ως μια μικρή ευχαριστία και ευγνωμοσύνη στους δύσκολες καιρούς της αμνη-

λόγου μας με την ευκαιρία του εορτασμού για τα 50 χρόνια από την ίδρυσή του το 1952. Με τα αδέλφια του συμμετέχουν τα τελευταία 20 χρόνια με ακριβά και μεγάλα δώρα στις λαχειοφόρες αγορές που διοργανώνει ο Σύλλογός μας και αυτές είναι πολλές. Φέτος στο χωριό μας ανήγειραν ωραίο οικοδόμημα στην είσοδο του χωριού, στην Ρούσια για ποικίλη χρήση από τον Σύλλογο και τους συγχωριανούς μας. Ένα έργο όμορφο και σημαντικό με σύγχρονα λουτρά και άνετους χώρους για κάθε κοινωνική εκδήλωση αλλά και για μια σειρά από παιδικές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα εκεί κάθε χρόνο ειδικά το καλοκαίρι από τα παιδιά του χωριού μας.

Ένα έργο ακριβό και σπουδαίο αν οργανωθεί σωστά και αποδώσει. Το έργο αυτό έγινε με την μελέτη και την σχεδίαση του αρχιτέκτονα πατριώτη μας Γεωργίου Παπαπαύλου (γιου της θειας Ζωίτσας της Λεντζού) από του Λάλα χωρίς αμοιβή και με την ευκαιρία αυτών το τονίζω αυτό για να καταγραφεί, γιατί έχει συμβεί εκ μέρους του πολλάκις τέτοια δωρεά και τον ευχαριστούμε πολύ. Τέλος ο Χρήστος με τα αδέλφια του εκδίδουν δωρεάν την «Μηλιώτισσα» και έτσι έχουμε εμείς αυτή την ευκαιρία να τα λέμε στις δύσκολες τούτες εποχές. Άλλα πάνω απ' όλα ο Χρήστος είναι ένας ξεχωριστός άνθρωπος, ένας σπουδαίος συγχωριανός μας, ας είναι γερός και δυνατός κι ωραίος γιατί η ζωή χρειάζεται τέτοιους ανθρώπους.

Υ.Γ. Δεν θα ξεχάσω ποτέ την επιμονή του Χρήστου πάντα τις γιορτάδες μέρες να με παίρνει τηλέφωνο αν κάποιος συγχωριανός μας αντιμετωπίζει πρόβλημα να δούμε τι μπορεί να γίνει. Μερικοί βεβαίως μπορεί να έχουν μία άλλη αντίληψη γι' αυτά τα πράγματα, ο Σύλλογος όμως συστατικά και καταστατικά αλλά και ουσιαστικά είναι υποχρεωμένος έτσι να αντιμετωπίζει τους ευεργέτες τους, αλλά κι εγώ σαν άτομο την ίδια αντίληψη έχω για τούτα τα θέματα και έτσι σας έγραψα αυτά τα ολίγα για τον Χρήστο Γερμανό παραβιάζοντας βεβαίως την συμφωνία που είχα κάνει μαζί του το δηλαδή «Μίμη εμένα δεν μ' αρέσουνε αυτά τα πράγματα».

Δ.Κ. ΛΕΝΤΖΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΜΠΙΛΑΛΗΣ

Η επιβράβευση για έναν σεμνό Ηλείο

Το να τιμάσαι από την πολιτεία «εν ζωή» αποτελεί σίγουρα μια μεγάλη διάκριση... Όπως πολύ μεγάλη ήταν η προσφορά του Ηλείου δόκτωρα Παθολογίας Δημητρίου Μπιλάλη σ' έναν ιδιαίτερα «ευαίσθητα» τομέα νοσηλείας, τις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ.) αφού ήταν ο «ιδρυτής» της πρώτης μονάδας που λειτούργησε στο λαϊκό Νοσοκομείο Αθηνών το 1978...

Ο εξ Ανδραβίδας καταγόμενος κορυφαίος ιατρός ήταν αυτός που μεταλαμπάδευσε τις γνώσεις του σε συναδέλφους του ανά την Ελλάδα, οι οποίοι τα επόμενα χρόνια βασίστηκαν σε αυτές για να σώσουν τη ζωή πολλών Ελλήνων στις κατά τόπους Μ.Ε.Θ. που δημιουργήθηκαν στην χώρα. Ήταν αυτό που χαρακτηρίζουμε ως «πρώτος διδάξας» και την Παρασκευή 30 Ιουλίου η πολιτεία τον τίμησε, αναγνωρίζοντας την προσφορά του, δίνοντας στην νεοανακαίνισθείσα Μ.Ε.Θ. του λαϊκού Νοσοκομείου την ονομασία «Δημήτριος Μπιλάλης».

Στην μονάδα που ο ίδιος διετέλεσε διευθυντής της επί σειρά ετών προσφέροντας πάντα με σεμνότητα τις υπηρεσίες του, τις τόσο πολύτιμες για τις ζωές των συνανθρώπων μας...

Ο Δημήτριος Μπιλάλης το τελευταίο διάστημα έχει αποσυρθεί από την «ενεργό δράση» και αυτή η τιμητική διάκριση που του έγινε αποτέλεσε το επιστέγασμα μιας λαμπρής καριέρας... Μάλιστα όπως συνηθίζει, τρέφοντας μεγάλη αγάπη για την γενέτειρά του, αυτές τις ημέρες βρίσκεται στην περιοχή παραθερίζοντας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΟΥΒΙΑΣ

«Δημήτριος Μπιλάλης» ονομάστηκε η νεοανακαίνισθείσα Μ.Ε.Θ. του Λαϊκού Νοσοκομείου Αθηνών προς τιμήν του Ηλείου κορυφαίου ιατρού.

Ο εξ Ανδραβίδας καταγόμενος δόκτωρ Παθολογίας Δημήτριος Μπιλάλης κατά την διάρκεια της ομιλίας του στην τελετή εγκαινίων της Μ.Ε.Θ. του Λαϊκού Νοσοκομείου.

Στα εγκαίνια της νέας μονάδας έδωσε το παρών και ο αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος.

Σπιγμιότυπο από τα εγκαίνια όπου διακρίνονται ο Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, ο υφυπουργός Υγείας Αθανάσιος Γιαννόπουλος και ο υπουργός Υγείας Νικήτας Κακλαμάνης.

...Οι οποίοι στη συνέχεια επιθεώρησαν την νεοανακαίνισθείσα Μ.Ε.Θ. του Λαϊκού Νοσοκομείου Αθηνών «Δημήτριος Μπιλάλης».

Άναδημοσίευση από την εφημερίδα «ΠΑΤΡΙΣ» του Πύργου.
Ο καθηγητής Δημήτριος Μπιλάλης είναι γιος του Κώστα Μπιλάλη από το χωριό μας, που είχε εγκατασταθεί στην Ανδραβίδα.
Ο Κώστας Μπιλάλης ήταν αδελφός του παπα Δημήτρη και Ανδρέα Μπιλάλη.

ΤΑ ΜΠΑΛΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΜΑΣ

Το παλιό σπίτι του Πάνου Τσαπάρα

Τις βλέπεις ακόμη εκεί σιωπηλές, ακίνητες ως αγάλματα και ως δέντρα, τις γυναίκες του χωριού μας, στο πεζούλι. Ακίνητες ως σκιές βαριές των σωμάτων της μνήμης στην κάτω Ρούγα στο πεζούλι στα Σεβέικα, στην πέρα Ρούγα στο πεζούλι στου Ντουβέλα, στην αγορά στο πεζούλι του Ντούμα, στη πάνω Ρούγα στο πεζούλι στα Φερλεμέικα, οι γυναίκες του χωριού μας ως αρχαίος χορός. Και δεν ήταν μόνο αυτά τα πεζούλια ήταν εδώ στο σπίτι μου στου Γερμανού, στην πλατεία οι πέτρες μπροστά στο σπίτι του Κολοβού εδώ στα Κοτσιρέικα το πεζούλι του Τάκη του Μαντζώρου.

Εδώ σε τούτα τα πεζούλια βγαίνανε σύρουπο οι γυναίκες με τα μακριά τα μαύρα τα μαντήλια που είχαν καλά φυλαγμένο σε κόμπο, άλλες λίγο λιβάνι, άλλες ξερό βασιλικό κι άλλες τίποτα. Κι ώρες-ώρες βγάζανε τα μαντήλια τους και ξεχύνονταν στους ώμους τα αχτένιστα μαλλιά τους και χτενίζονταν, στο χρώμα το μαύρο, το σταχτί, το λευκό, μα

ΤΟ ΠΕΖΟΥΛΙ

όλες το ίδιο όμορφες, το ίδιο ωραίες δίχως τα μαντύλια τους και τους καπουτσίους τους.

Και κουβέντιαζαν ώρες πολλές για τα δικά τους που οι άντρες δεν καταδέχονταν να κουβεντιάσουν, για τα παιδιά τους, για τις κόρες τους, για τη φτώχεια τους, και ύστερα σταυροκοπίστανε και τράβαγαν και με τα δάχτυλά τους με δύναμη τα πρόσωπά τους. Τότε δεν άκουγες τι λέγανε, όταν πλησίαζες σταματούσαν και συνέχιζαν μετα, έτσι από ένα αυτοματισμό που ποτέ δεν έκανε λάθος, ποτέ δεν άκουγες τις κουβέντες τους «γυναικείες κουβέντες», λέγανε και «κουτές» οι άντρες και προσπέρναγαν να πάνε στο καφενείο. Τουραγνισμένες γυναίκες που κρύψανε τη φύση τους πίσω από τον ίδιο ρόλο, την ίδια μάσκα, το ίδιο κοστούμι, στην ίδια πράξη, στο ίδιο έργο. Άλλη να

γνέθει, άλλη να πλέκει, άλλη να ξεφυλλίζει αραποστίτι μα όλες να ξεφυλλίζουν την καρδιά τους. Κι όλες τις γέρασε η ζωή νωρίς με λίγες καλές ημέρες, εκεί στο πεζούλι, όλη τη ζωή τους στο πεζούλι.

Όλα θα τα βλέπανε από κει και στην αγορά θα πηγαίνανε μόνο στην ανάσταση και στο πανηγύρι. Γυναίκες που τις είδες μόνο στην εκκλησία και μόνο κει πίσω κάτω από το γυναικούτι, στριψιμένες με τα μαλλιά φρεσκοχεινισμένα και τα γιορτινά παλιά ρούχα τους.

Πρόσωπα σκληρά με τα χέρια σφιγμένα σαν τα στόματά τους, ακόμη ακούς τα λόγια τους εκεί στο πεζούλι χωρίς να ξεχωρίζεις καλά τι λένε, τις περισσότερες φορές θαρρείς πως συνεννούνταν με τα νοήματα και τη σιωπή τους. Οι γυναίκες οι δικές μας οι γιαγιάδες μας, οι νόνες μας, οι

μανάδες μας. Η Χρυσούλα, η Σοφία, η Γιώτα, η Αγγέλω, η Βάσω, η Μαριγώ, η Χρυσούλα, η Αφροδίτη, η Μαριγούλα, η Σοφία, η Μαριγούλα και η Θανάσω, είναι εκεί τα βράδια στο πεζούλι, στα Σεβέικα και στα Φερλεμέικα και στις πέτρες του Κολοβού, στην αγορά κι έχουν κρυμμένο στην άκρη στο μαντήλι τους δυο σπυριά αλάτι, για την άνοστη ζωή μας, και κρατούν ακόμη στο χέρι τους το πενηντάλεφτο εκείνο της αξίας μας, που πάντα αντιστοιχούσε σε μία χούφτα στραγάλια και σε ένα κουμπί που λείπει πάντα στο πουκάμισό μας.

Υ.Γ. Θυμάμαι την γιαγιά μου την Μαρία που καθόταν από πάνω στην αυλή μας σταυροπόδι καπνίζοντας, φυλάγοντας καλά στη μαύρη καλτσόδετα, το τελευταίο τσιγάρο και ένα φύλλο βασιλικό αφήνοντας πάντα ένα μικρό ρυθμικό μουρμούρισμα που ποτέ δεν κατάλαβα αν ήταν τραγούδι ή ήταν μοιρολόι.

Δ.Κ. ΛΕΝΤΖΟΣ

ΑΝΟΙΞΕ Ο ΞΕΝΩΝΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας είναι σπήνευχάριστη θέση να σας ανακοινώσει πων λειτουργία του ξενώνα στο χωριό μας από φέτος. Ένα έργο σημαντικό που στεγάζεται στον ισόγειο χώρο του πνευματικού κέντρου στην Κάτω Ρούγα. Ένας χώρος σύγχρονος, ωραίος και όμορφος. Ο χώρος αποτελείται από ένα μεγάλο καθιστικό, κουζίνα, ένα υπνοδωμάτιο και λουτρό. Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι ο χώρος ανακατασκευάσθηκε, όλα τα έργα υποδομής (ηλεκτρικά, υδραυλικά, κουφώματα, πατώματα κλπ.) έγιναν εξ αρχής καλύπτοντας όλα τα σύγχρονα κατασκευαστικά στάνταρ. Σημαντική βέβαια είναι και η εξωτερική αναβάθμιση του προαύλιου χώρου με δενδροφύτευση φυσικών ανθέων και άλλων καλωπιστικών φυτών, αλλά και ο προγραμματισμός την άνοιξη για δημιουργία και ενός στεγάστρου και μονίμων καθισμάτων εις τον χώρο και η αυτοματοποίηση του ποτίσματος των δένδρων και άνθεων συνολικά του προαύλιου χώρου του Πνευματικού μας Κέντρου.

Ο ξενώνας ένα όνειρο όλων των Διοικητικών Συμβουλίων του Συλλόγου μας είναι πια γεγονός, έτοιμος να φιλοξενήσει τους Απανταχού Συγχωριανούς μας, αλλά και τους «Ξένους» που επισκέπτονται το χωριό μας κατά την ελληνική παράδοση και φιλοξενία. Σε όλους τους χώρους του ξενώνα ο εξοπλισμός είναι με τα πιο σύγχρονα αξεσουάρ και δεδομένα. Ξεκινώντας από την κουζίνα αναφέρουμε ενδεικτικά ότι υπάρχει ο νεροχύτης, με τα ντοιλάπια, ηλεκτρική κουζίνα και αποροφητήρας, όλα τα απαραίτητα σκεύη της κουζίνας και σκεύη σίτησης. Στο καθιστικό υπάρχει τραπέζιο μεγάλο, έξι (6) τεμάχια καρέκλες, καναπές που γίνεται κρεβάτι, αρμάριο για τα ποτήρια και τα ποτά, μικρή βιβλιοθήκη και έπιπλο τηλεόρασης και ηχοσυστήματος. Στο χώρο του καθιστικού υπάρχει τηλεόραση, DVD και ηχοσύστημα για ραδιόφωνο και μουσική.

Στο υπνοδωμάτιο υπάρχει ξύλινο πάτωμα, δύο ημιδί-

πλα κρεβάτια, τα κομοδίνα τους, αρμάρια για τα απαραίτητα υλικά καλλυντικών και εσωρούχων, καθρέφτης και ντουλάπα για τα ρούχα και τα κλινοσκεπάσματα. Υπάρχουν επίσης και σεντόνια, πετσέτες, τραπεζομάντηλα και κουβέρτες, αρκετά να καλύψουν τις ανάγκες τετραμελούς οικογένειας, όπως και σιδερώστρα και σίδερο ατμού.

Στο λουτρό υπάρχουν τα πάντα που χρειάζεται ένα λουτρό. Νιπτήρας με καθρέπτη και ερμάριο για την αποθήκευση των υλικών προσωπικής φροντίδας, ηλεκτρικός θερμοσίφωνας, ντουζέρα, λεκάνη

Το καθιστικό στον ξενώνα.

Το υπνοδωμάτιο στον ξενώνα.

και όλα τα υλικά και σκεύη καθαριότητας. Στο λουτρό υπάρχει και το πλυντήριο για το πλύσιμο των ρούχων και των άλλων ειδών ρουχισμού και κλινοσκεπασμάτων.

Για την θέρμανση του χώρου υπάρχει ηλεκτρικό καλοριφέρ και μία σόμπα αλογόνου και για το θέρος υπάρχει Aircondition. Στα

παράθυρα υπάρχουν κουρτίνες πολυτελείας και για τους χειμερινούς μήνες χαλιά για τα δάπεδα. Για το φωτισμό υπάρχουν φωτιστικά εσωτερικού και εξωτερικού χώρου και όλα τα ηλεκτρικά εν γένει καταλήγουν σε σύγχρονο πίνακα χειρισμού και ασφάλειας. Όλα αυτά τα καταγράφουμε με αυτή

την λεπτομέρεια, όχι για κανέναν άλλο λόγο αλλά για να τονίσουμε τα δεδομένα διαμονής σε έναν τέτοιο χώρο, δεδομένα υψηλά καλύτερα από το χώρο ενός ξενοδοχείου πολυτελείας και μιας κατοικίας επίσης πολυτελείας. Και έτσι ο κάθε συγχωριανός ή ξένος να έχει τα πάντα για μια αξέχαστη

διαμονή στον ξενώνα μας. Δικαίωμα διαμονής έχουν όλοι οι απανταχού συγχωριανοί μας και οι φίλοι τους, αλλά και οι «Ξένοι» όπως είπαμε παραπάνω αρκεί να το δηλώσουν στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας για να οργανωθεί σωστά ο χρόνος και όλες οι διαδικασίες που απαιτούνται. Θέλουμε πραγματικά αυτός ο χώρος να γίνει σπίτι όλων των συγχωριανών μας που με τον έναν ή άλλο λόγο δεν έρχονται πια στο χωριό μας που αγαπούν, γιατί όλοι αγαπούν το χωριό μας, και να το διατηρήσουμε στην Αθήνα. Είμαστε σίγουροι ότι όλοι θα αγκαλιάσουμε και θα υποστηρίξουμε αυτό το σημαντικό πραγματικά έργο για το χωριό μας, και να το διατηρήσουμε ζωντανό και χρήσιμο κύτταρο για τις δύσκολες πραγματικά μέρες που περνάει το χωριό μας. Θέλουμε να ευχαριστήσουμε τον Γιάννη Τσαπάρα και τον γιο του Πάνο για την οργάνωση και συντονισμό όλων των εργασιών και για την εν γένει βοήθειά τους σ' αυτήν την προσπάθεια και όσους άλλους βοήθησαν στην αποπεράτωση αυτού του έργου. Τέλος να ευχαριστήσουμε για την βυθιθεία του τον Απόστολο Δ. Λέντζο.

Δεκέμβριος του 2004
Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας

Ο χώρος πολλαπλών χρήσεων στη Ρούσια. Έργο χρηματοδοτούμενο αποκλειστικά από τους μεγάλους ευεργέτες του Συλλόγου μας αδελφούς Πάνου Γερμανού.

«ΟΙ ΔΙΚΟΙ ΜΑΣ ΜΗΝΕΣ»

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ: Και το όνομα αυτού...

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ: Απόκρεω.

ΜΑΡΤΙΟΣ: Το μακρύ ζεϊμπέκικο του Πάνου.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ: Ω γλυκύ μου έαρ!

ΜΑΪΟΣ: Τ' Αι Γιαννιού Χρόνια μας πολλά!

ΙΟΥΝΙΟΣ: Όταν τελειώνουν τα σχολεία, στα βραβεία.

ΙΟΥΛΙΟΣ: Ο θέρος, στην υγειά μας.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ: 23. Μου παρήγγειλε τ' αιδόνι.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ: Μ' ένα ποδήλατο θα πάμε μακριά.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ: «Μετά ήρθαν τα κινητά...»

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ: «Στου Βορού μαζεύαμε ελιές»

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ: Στην αυλή του σχολείου.

Οι φωτογραφίες μας

1η Σελίδα: «ο Γάμος»

Η νύφη Ελένη
Σεβοπούλου-Τσαπάρα
από αριστερά Βάσω Μαρούντα,
Μαρία Τσαπάρα, Διαμάντω
Λέντζου, Γεώργιος Τσαπάρας,
Γιώτα και Ανδρέας Τσαπάρας
1964.

8η Σελίδα: 12 Μήνες

Ιανουάριος: Αγαθή Τσαπάρα,
Αγγελική Κοτσιρά, Αγγελική
Κάντζου, Αντωνία Λέντζου, Παπα
Χρήστος Τσαπάρας.
Φεβρουάριος: Αθανάσιος Λέντζος,
Πάνος Ανδρικόπουλος, Δήμος
Λέντζος, Αγγελική Τσαπάρα, Βούλα

Λέντζου, Αγαθή Τσαπάρα.

Μάρτιος: Πάνος Σεβόπουλος.

Απρίλιος: Μαρία Κοτσιρά.

Μάιος: Γ. Κάντζος, Θεμ. Κοτσιράς,

Α. Τσαπάρα, Α. Κάντζου,

Τ. Κοτσιράς, Γ. Σεβόπουλος.

Α. Ανδρικόπουλος,

Θ. Κοτσιρά, Αγγ. Κοτσιρά,

Π. Λέντζος, Π. Ανδρικόπουλος.

Ιούνιος: Στην πρώτη σειρά

Α. Δούμας, Β. Πίππα, Γ. Πίππα.

Ιούλιος: Λεωνίδας Λέντζος, Αγαθή

Τσαπάρα, Αντωνία Λέντζου,

Σπ. Πίππα, Ηλίας Λέντζος.

Αύγουστος: Δ. Λέντζος,

Απ. Λέντζος, Γ. Λέντζος,

Ι. Ανδρικόπουλος, Θ. Κοτσιράς,

Ι. Μαρούντας.

Σεπτέμβριος: Αρ. Λέντζος,

Θ. Κοτσιράς, Παν. Λέντζος.

Οκτώβριος: Αλ. Κοτσιράς.

Νοέμβριος: Α. Πίππας και

Σπ. Πίππα και τα παιδιά τους.

Δεκέμβριος: Αγγελική Κοτσιρά

Μαρία, Γιαννιά-Καραγιάννη

(δασκάλα), Νίτσα Πίππα,

Σία Κοτσιρά.